

ANUL XVIII

Numarul 59
Aprilie 2013

InfoCard

<http://www.cardioportal.ro>

Publicație a Societății Române de Cardiologie

prima apariție în decembrie 1994

Din sumar

**CURSURI ALE SOCIETĂȚII ROMÂNE DE
CARDIOLOGIE**

EUROECHO

Redactor Șef:
Prof. dr. Carmen Ginghină

Secretar:
Dr. Mihaela Rugină

Fondator:
Prof. dr. Eduard Apetrei

Redactare:
Dr. Călin Cosmin

Dragi colegi,

Au trecut mai bine de 20 de ani de la elaborarea statutului actual al societății noastre și desigur, multe sau schimbat în peisajul cardiologiei românești.

Textul elaborat în anii 1990 sub coordonarea regretatului Prof.Dr.Costin Carp a reprezentat un document de reală valoare; el a stat la baza reapariției unei structuri independente a profesioniștilor din domeniu – cu obiective clare de viitor; modificări punctuale ulterioare au fost efectuate sub președenția Prof.Dr.Cezar Macarie și Prof. Dr.Radu Căpâleanu.

Societatea Română de Cardiologie a crescut în toți acești ani și a devenit una din organizațiile admirate și respectate ale medicilor din România. SRC a dezvoltat (pentru cei peste 1000 de membri actuali) activități educative și științifice devenite tradiționale; a colaborat cu alte societăți medicale din țară în acțiuni de clarificare a patologiei interdisciplinare; a participat activ la proiectele Societății Europene de Cardiologie și a altor organisme internaționale de profil.

Noile realități (și bune și rele!) ale lumii medicale din România impun astăzi o reînnoire a „constituției noastre”.

Acest proces va permite o mai bună clarificare a obiectivelor noastre strategice, o organizare eficientă și o mai echilibrată reprezentare a zonelor țării în cadrul conducerii organizației.

Nu în ultimul rând, va trebui să definim mai clar atât modalitățile de interacțiune ale SRC cu forurile de decizie politică și socială, cât și relaționarea cu pacienții și organizațiile non-guvernamentale.

Dorim ca procesul de modificare a statutului să fie cât mai transparent și deschis dezbaterii tuturor. O prima serie de opinii au fost cerute membrilor bordului și discutate în ședința din 16 mai 2013. Așa cum voi anunța la deschiderea Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru din 16 mai 2013, până la 1 iulie sunt deschise dezbateri pe site-ul SRC www.cardioportal.ro. O sinteză a propunerilor de modificare rezultate va fi prezentată Adunării Generale din toamnă. Votul dumneavoastră, al tuturor, va definitiva noul statut.

Vă invit cu insistență să participați la dezbaterile viitoare. Avem nevoie de idei noi, de puncte de vedere diverse, iar prezența dumneavoastră la discuții va fi dovada că sunteți cu adevărat interesați de destinul societății și de destinele noastre, ale tuturor, ca

profesioniști într-un domeniu pe care îl iubim și pe care încercăm să îl facem mai performant și mai eficient.

Vă aștept cu prietenie la Poiana Brașov

Conf. dr. Ioan Mircea Coman
Presedinte SRC

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

MINUTA SEDINȚEI CONSILIULUI DE CONDUCERE

22 februarie 2013, București

ORDINE DE ZI

1. CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU 2013

- Locație – Poiana Brașov, Ana Hotels.
- Noutate organizatorică – Ateliere de Imagistică. Spațiu destinat – Etaj 1.
- Invitați străini – SRC poate asigura costurile pentru un invitat străin/GL.
- Conform protocolului stabilit cu celelalte societăți partenere, se va organiza anul acesta Conferința Națională a Alianței Române de Combatere a Hipertensiunii Arteriale (sambătă 18 mai 2013, sala Ana).

- Repartizarea sesiunilor pentru fiecare grup de lucru implicat. Au fost alocate câte 4 sesiuni (inclusiv sesiuni comune).

- Cursul de cardiologie intervențională va funcționa ca manifestare satelit a Conferinței Grupurilor de Lucru.

- Sesiunea VARIA – sesiune a grupurilor de lucru neimplicate la manifestare. Coordonator Prof. Dr. Carmen Ginghină

2. PROPUNERI PRIVIND MODIFICAREA STATUTULUI SRC – Aprobat în unanimitate de către board-ul SRC

- Clarificarea etapelor în timp pentru modificarea statutului
- Etape: 22 februarie – 10 mai 2013 - Propuneri de modificare din partea membrilor boardului; 15 Mai – discuții în ședința de board, propunere comuna a boardului pentru modificări agreate în comun; anunțarea publică și publicarea pe site a propunerilor venite din partea board-ului; 17 mai-1 iulie – trimitere de propuneri din partea membrilor SRC; 10 septembrie – discuție în board și eventuale completări ale proiectului cu idei sosite de la membrii SRC și agreate de board; 11 septembrie – publicarea pe site-ul SRC cardiportal.ro și cardioinfo.ro a proiectului de statut revizuit; 4 octombrie, 5 octombrie – Adunarea Generală – prezentarea modificărilor și supunerea la vot.

- Propuneri de modificare statut din partea D-lui Conf. I.M.Coman: Unul din locurile de vicepresedinte să fie rezervat unui cardiolog din afara Bucureștiului; unul din locurile din board să fie rezervat unui reprezentant din centre ne-universitare; completarea GL cu domenii neacoperite; sistem de vot prin corespondență (similar procesului de vot de la Societatea Europeană de Cardiologie)

3. TABARA DE VARA 2013 - Aprobat în unanimitate de către board-ul SRC

- S-a decis implicarea Clubului tinerilor cardiologi
- Data: 28 iunie-7 iulie 2013, Nr.participanți: 20, Locație: Sibiu
- Subiecte: Imagistica cardiovasculară, Urgențe cardiace,

Statistica medicală, Farmacologie clinică, Boli vasculare periferice.

- Avem acoperirea financiară, fără cheltuieli suplimentare din partea SRC - sponsorizare din partea a trei companii.

- Criterii de selecție: membru SRC sub 35 ani, prioritate rezidenți an mare, proporționalitate în funcție de numărul rezidenților din fiecare centru universitar. Obligatoriu: publicarea cel puțin a unui articol/prezentare la manifestările SRC. Urmează a fi consultat Clubul Tinerilor Cardiologi. Comitet de selecție: Dr.Ruxandra Christodorescu, Dr.Daniel Gherasim, împreună cu liderul Clubului Tinerilor Cardiologi și președintele SRC.

4. DIVERSE

a. CONGRES UMF 2013 – INVITAȚIE PARTENERIAT ȘTIINȚIFIC

- În perioada 30 mai -1 iunie – primul Congres UMF Carol Davila – sprijinul SRC prin mediatizarea manifestării pe site-ul SRC.

b. REGULI SELECȚIE – CANDIDAȚI PENTRU CARDIOLOGISTS OF TOMORROW 2013

- Avem 25 locuri și 32 candidați. Se va găsi o soluție internă care să permită participarea tuturor candidaților; se vor stabili ulterior regulile de selecție pentru anii viitori. Taxa de participare este asigurată de Societatea Europeană de Cardiologie și transportul de către Societatea Română de Cardiologie.

c. APLICAȚIE FELLOW – ESC – PENTRU MEDICI REZIDENȚI

- Dacă sunt îndeplinite criteriile Societății Europene, de principiu nu există obiecții din partea Societății Române de Cardiologie în recomandarea medicilor rezidenți pentru aplicațiile Fellowship – Scientific excellence.

d. ALIANȚA ROMÂNĂ DE COMBATERE A HIPERTENSIUNII ARTERIALE (ARCHA)

- Alianța este constituită și are o ultima confirmare juridică pe 17 martie. Prof. Dragoș Vinereanu va coordona alianța și va clarifica cu ceilalți parteneri programul științific și acoperirea financiară în comun a activității.

e. PLATFORMA E-LEARNING

- Avem 93 utilizatori înregistrați; 250 accesări/lună. Parametrii de utilizare sunt buni.

- Finanțarea acoperă costurile cu un ușor profit pentru SRC.

f. ANUNȚURI LOC DE MUNCĂ – cardioinfo.ro

- S-a aprobat în unanimitate ca pe site-ul cardioinfo.ro să nu fie publicate job-uri în străinătate

- Rămân gratuite anunțuri pentru unitățile sanitare ale rețelei publice centrele de stat care vor să posteze anunțuri. S-a aprobat pentru cei din unitățile medicale private să fie stabilită o taxă de

publicitate.

g. BILANT FINAL CNC 2012

- Din punct de vedere financiar veniturile au depășit costurile necesare desfășurării congresului

h. TEMA OFICIALĂ MAJORA CNC

- S-a propus ca tema oficială pentru Congresul Național de Cardiologie de anul acesta să fie „HTA și bolile cardiovasculare” și „Moartea subită”. A fost aleasă tema „HTA și bolile cardiovasculare”.

i. REGISTRUL EUROPEAN „CHRONIC ISCHEMIC CARDIOVASCULAR DISEASE (CICD) PILOT REGISTRY”

- S-a discutat cererea din partea Societății Europene de Cardiologie de participare a României la un Registru Pilot privind Cardiopatia Ischemică. S-a decis participarea SRC și a fost desemnat coordonator național – D-nul Conf.Dr.Șerban Bălănescu, președintele Grupului de Lucru de Cardiopatie Ischemică.

j. STAND EUROPREVENT

- S-a discutat solicitarea D-lui Prof.Dan Gaiță de co-finanțare din partea SRC pentru un stand comun la Congresul Europrevent. S-a decis cu majoritate de voturi ca Societatea Română de Cardiologie să finanțeze doar standul la Congresul European de Cardiologie, urmând a relua discuția privind criteriile de participare financiară la alte manifestări europene.

- S-a decis desfășurarea unei ședințe comune a board-ului SRC și FRI pentru clarificări suplimentare.

k. CONGRES – BOLILE CRONICE NETRANSMISIBILE – 8-9 februarie 2013, București

- S-a solicitat aprobare pentru redactarea unei scrisori adresată organizatorilor manifestării privind absența Societății Române de Cardiologie de la acest eveniment.

l. PROGRAMUL ELVEȚIANO-ROMAN - medicina de urgență pre și intraspitalicească

- A fost redactată scrisoarea de intenție din partea SRC pentru Programul de Cooperare Romano-Elvețian. Este o propunere de parteneriat cu SMURD și Consiliul Național Român de Resuscitare, participarea SRC fiind axată pe creșterea nivelului calitativ al activității personalului medical din unitățile coronariene și departamentul de Cardiologie de Urgență (deadline 7 martie)

- Există o propunere de participare la Programul Norvegiano-Roman - pentru componenta dedicată sănătății

Vă informăm

Societatea Română de Cardiologie

Cotizația Anuală 2011

Medici specialiști	175.- RON/an
Medici rezidenți	75.- RON/an
Taxă înscriere în S.R.C.	50.- RON/an

Infocardul poate fi citit online pe site-ul:
www.cardioportal.ro

Cotizația se poate plăti în contul

Societății Române de Cardiologie
IBAN RO 42 BTRL 0410 1205 M66476XX
BANCA TRANSILVANIA DIVIZIA PENTRU MEDICI COTROCENI
CIF SRC 5679116
sau
direct la sediul S.R.C.
din Str. Avrig 63,
sector 2, 021578, București

INCEPÂND CU DATA DE 1 FEBRUARIE 2010 PUTEȚI ACHITA COTIZAȚIA ȘI ON-LINE PE
www.cardioportal.ro

CURS

CAZURI CLINICE ÎN INSUFICIENȚA CARDIACĂ

Iași, 14 februarie 2013

Într-o atmosferă plăcută oferită de sala de conferințe a Hotelului Unirea din Iași s-a desfășurat în 14 februarie o nouă ediție a cursului 'Cazuri clinice în insuficiența cardiacă'

Ca de fiecare dată acest curs s-a bucurat de o largă participare, atât din partea medicilor de familie cât și a rezidenților și specialiștilor cardiologi, interniști neurologi și endocrinologi.

Cursul a fost organizat de Grupul de Lucru Insuficiența Cardiacă al Societății Române de Cardiologie și a avut ca directori de curs pe Prof. Dr. Cezar Macarie, Prof. Dr. Dragoș Vinereanu, și Dr. Ovidiu Chioncel. Ca și în anii trecuți tematica acestui curs a cuprins aspecte legate exclusiv de partea clinică și anume cazuri clinice comentate de experții invitați.

Cursul a fost structurat în 2 părți. Prima parte a început cu tema 'Insuficiența cardiacă cronică: diagnostic și tratament'

Cuvântul de deschidere a venit din partea domnului Prof. Dr. Cezar Macarie care a punctat într-o manieră deosebită problematica actuală a insuficienței cardiace, amploarea maladiei atât la nivel mondial cât și particularitățile sale la noi în țară. A urmat doamna Prof. Dr. Cătălina Arsenescu care a menționat progresele făcute în managementul insuficienței cardiace atât ca diagnostic cât și din punct de vedere al tratamentului. În continuarea sesiunii au fost prezentate cazurile clinice de către domnii dr. Alexandru Alecu, dr. Răzvan Radu

și dr. Cristian Stătescu

Moderatorii sesiunii au fost Prof. Dr. Cătălina Arsenescu și Prof. Dr. Dan Dobreanu.

Domniile lor au invitat experții prezenți Dr. Dan Deleanu, Dr. Ovidiu Chioncel, Dr. Antoniu Petris și Prof. Dr. Cezar Macarie să comenteze particularitatea fiecărui caz și implicațiile sale practice. Au fost subliniate de asemenea noile recomandări ale ghidului de insuficiență cardiacă atât în privința terapiei medicamentoase cât și a noilor dispozitive implantabile.

Tot în cadrul primei părți a urmat tema 'Insuficiența cardiacă acută: diagnostic și tratament' moderată de domnii Dr. Dan Deleanu și Dr. Ovidiu Chioncel. Cazurile clinice au fost prezentate de domnii Dr. Răzvan Radu, Dr. Alexandru Alecu și doamna Dr. Alina Scridon.

Discuțiile pe marginea cazurilor prezentate au fost conduse de Prof. Dr. Cezar Macarie, Prof. Dr. Dan Dobreanu, Dr. Dan Deleanu, Dr. Ovidiu Chioncel, Dr. Ruxandra Christodorescu, Dr. Antoniu Petris. Discuțiile au evidențiat punctual de vedere al cardiologului intervenționist, al electrofiziologului, al medicului de terapie intensivă pentru cele trei seturi clinice ale insuficienței cardiace acute: hipoperfuzia, congestia și edemul pulmonar acut.

Partea a doua a cursului a fost dedicat exclusiv insuficienței cardiace acute.

Domnul Prof. Dr. Cezar Macarie a deschis sesiunea cu o scurtă introducere a problematicii insuficienței cardiace acute, urmată de prezentarea cazurilor clinice de către domnii Dr. Alexandru Alecu, Dr. Răzvan Radu, Dr. Liviu Macovei și doamna Dr. Cătălina Alaci.

Sesiunea a fost moderată de Prof. Dr. Cezar Macarie, Dr. Antoniu Petriș, Dr. Dan Deleanu, Dr. Ruxandra Christodorescu și Dr. Ovidiu Chioncel.

Cazurile au stârnit vii discuții și ca și în prima parte experții au punctat implicațiile practice ale datelor prezentate.

De remarcat a fost participarea numeroasă și întrebările din sală stimulate de discuțiile experților.

Dr. Ruxandra Christodorescu

CURS

Program Educațional R3I „Reducerea Riscului Rezidual”

Cheile Grădiștei, 1 – 2 martie 2013

Sub auspiciile Societății Române de Cardiologie, Federației Naționale și Societății Române de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, în perioada 1 – 2 martie 2013 s-a desfășurat în locația Fundata, Cheile Grădiștei, Programul Educațional R3I „Reducerea Riscului Rezidual” (REDRISC) care se adresează medicilor din multiple profiluri de activitate, specialiști medicină internă, cardiologi, nefrologi, neurologi, medicină de urgență, medici de familie.

Inițiativa de reducere a Riscului Rezidual (R3I) este o organizație educațională, academică, multidisciplinară non profit cu misiuni de cercetare, educație și comunicare. R3I cuprinde un board internațional coordonat de Prof. J. Ch. Fruchart, (Pasteur Institute, Lille, France), un board național (format din membri din 41 țări) și personalități naționale cu misiunea de reducere a Riscului Rezidual Cardiovascular micro și macrovascular care persistă în pofida tratamentului standard.

Recomandările R3I cuprind: modificarea stilului de viață ca prim pas, adăugarea fibraților, niacinei sau a acizilor grași omega 3 la terapia cu statine în doze optime, controlul diabetului zaharat și a tensiunii arteriale.

Comitetul R3I România constituit din: Prof. Dr. Cătălina Georgescu Arsenescu, Prof. Dr. Gheorghe A. Dan, Prof. Dr. Nicolae Hâncu, Prof. Dr. Radu Lichiardopol și Prof. Dr. Dragoș Vinereanu a coordonat partea științifică a programului.

Cursul de la Cheile Grădiștei s-a derulat pe parcursul a trei sesiuni în ziua de vineri, 1 martie, iar a doua zi, 2 martie, psihologul George AVRAM a susținut un program de instruire cu tema „Rolul emoțional al medicului în relația cu pacientul”.

Prima sesiune, moderată de Prof. Cătălina ARSENESCU GEORGESCU a avut ca temă generală „Vechi și nou în definirea riscului cardiovascular”. După o introducere în ansamblul programului educațional susținută de Cătălina

ARSENESCU GEORGESCU au urmat conferințe susținute de: Dragoș VINEREANU (Riscul Cardiovascular Tradițional și Modern), Gheorghe A. DAN (HDL – un partener incomod al riscului rezidual), C. SERAFINCEANU (Trigliceridele – factor de risc cardiovascular).

Sesiunea a doua, „Vechi și nou în strategiile de reducere a riscului cardiovascular” a fost moderată de Prof. Dr. Gheorghe A. DAN și au fost discutate temele: D. GAIȚĂ – Statinele în reducerea riscului cardiovascular, C. ARSENESCU – Fibrații în reducerea riscului rezidual, G. RADULIAN – Reducerea riscului cardiovascular la pacienții cu DZ, G.A. DAN – Globul de cristal al terapiei antilipidemice peste 5 ani. Sesiunea a treia, Abordarea practică a riscului rezidual cardiovascular, moderată de Prof. Dr. Dragoș VINEREANU a inclus cazuri clinice relevante pentru tema abordată și a fost susținută de: D. VINEREANU, D. GAIȚĂ, G. RADULIAN.

Concluziile au rezultat în urma unei discuții în panel între moderatorii celor trei sesiuni.

Toate cele trei sesiuni au fost însoțite de întrebări multiple ceea ce a permis un dialog interactiv cu sala rezultând clar interesul publicului pentru subiectele abordate.

Prelegerile susținute au avut un caracter inedit prin temele de mare actualitate precum și modul didactic și academic de prezentare, iar completarea cu cazuri clinice relevante au generat discuții ample între participanți și prezentatori.

Cursul a fost primit cu mare interes din partea auditoriului iar participarea a fost numeroasă (aproximativ 150 medici) din toate domeniile de activitate medicală.

Prof. Dr. Cătălina Arsenescu Georgescu

CURS

Program Educațional R3I „Reducerea Riscului Rezidual”

Iași, 29 martie 2013

Sub auspiciile Societății Române de Cardiologie, Federației Naționale și Societății Române de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, în data de 29 martie 2013 s-a desfășurat în Iași, Programul Educațional R3I „Reducerea Riscului Rezidual” (REDRISC) care se adresează medicilor din multiple profiluri de activitate, specialiști medicină internă, cardiologi, nefrologi, neurologi, medicină de urgență, medici de familie.

Comitetul R3I România constituit din: Prof. Dr. Cătălina Georgescu Arsenescu, Prof. Dr. Gheorghe A. Dan, Prof. Dr. Nicolae Hâncu, Prof. Dr. Radu Lichiardopol și Prof. Dr. Dragoș Vinereanu a coordonat partea științifică a programului.

Cursul de la Iași s-a derulat pe parcursul a trei sesiuni în ziua de vineri, 29 martie, încheindu-se cu o sesiune coordonată de psihologul George AVRAM „**Rolul emoțional al medicului în relația cu pacientul**”.

Sesiunile abordate pe parcursul zilei au avut următoarele trei teme principale:

„**Vechi și nou în definirea și evaluarea riscului cardiovascular**”

„**Vechi și nou în strategiile de reducere a riscului cardiovascular**”

„**Abordarea practică a riscului rezidual cardiovascular**”

Temele abordate în aceste sesiuni au fost susținute de către: Cătălina ARSENESCU GEORGESCU, Dragoș VINEREANU, Mariana GRAUR, Florin MITU, Nicolae HÂNCU și s-au axat inițial pe elucidarea noțiunii de risc rezidual și soluțiile terapeutice inovatoare propuse de R3I. Recomandările R3I cuprind: modificarea stilului de viață ca prim pas, adăugarea fibraților, niacinei sau a acizilor grași omega 3 la terapia cu statine în doze optime, controlul diabetului zaharat și a tensiunii arteriale.

Cazurile prezentate de către Dragoș VINEREANU, Cristian STĂTESCU, Laura MIHALACHE și Dan GAIȚĂ au fost replici la partea teoretică completate cu experiența personală a prezentatorilor. Discuțiile ce au urmat fiecărei sesiuni au fost ample între speakeri și auditoriu, drept dovadă a importanței și a interesului suscitată pentru subiectele abordate.

Cursul a fost primit cu mare interes din partea auditoriului iar participarea a fost peste așteptări (aproximativ 250 medici) din toate domeniile de activitate medicală.

Prof Dr. Cătălina Arsenescu Georgescu

CURS

LIPid School LIPS+

Craiova, 22 martie 2013

Despre Dislipidemie ...în Bănie!

La fel ca anul trecut, cursul Grupului de Lucru de Ateroscleroză și Aterotromboză, LIPid School, a fost un real succes. Dovada?

Amfiteatrul Universității de Medicină și Farmacie Craiova a fost arhiplin, adică peste 160 de medici specialiști, rezidenți și studenți, care au declarat în că utilitatea generală a cursului și informația științifică prezentată au fost excelente!

Și aceasta datorită calității prezentărilor expuse (amintim: „Totul despre riscul cardiovascular” - Conf. Dr. Rodica Mușetescu, „Dislipidemia și boala cronică de rinichi” - Dr. Cristina Văduva, „Dislipidemia și diabetul zaharat” - Asist. Univ. Dr. Simona Popa, „Terapia antitrombotică în SCA” - Conf. Dr. Șerban Bălănescu) și interactivității cazurilor prezentate (Dr Alina Giuca și Dr. Constantin Militaru) care au captat la maxim auditoriul.

Prof. Dr Dan Gaiță

22 martie 2013

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE CRAIOVA
Craiova

CURS REALIZAT CU SPRIJINUL

Curs creditat 5 puncte EMC
de către Colegiul Medicilor

09.30-09.35	Deschiderea cursului
09.35-11.00	De la risc cardiovascular la tratament
1. Caz clinic Dr. Alina Giuca (Craiova) 2. Totul despre riscul cardiovascular Conf. Dr. Rodica Mușetescu (Craiova) 3. Dislipidemia și boala cronică de rinichi Prof. Dr. Eugen Muta, Dr. Cristina Văduva (Craiova)	
11.00-11.30	Pauză de cafea
11.30-13.00	Managementul complex al dislipidemiilor
1. Caz clinic Dr. Constantin Militaru (Craiova) 2. Dislipidemia și diabetul zaharat Prof. Dr. Maria Muta, Asist. Univ. Dr. Simona Popa (Craiova) 3. Tratatamentul cu statine în reducerea riscului cardiovascular Prof. Dr. Silvia Mancaș (Timișoara)	
13.00-14.00	Pauză de prânz
14.00-15.30	De la interdicția la algoritmul raționalizat actual
1. Caz clinic Prof. Dr. Dan Gaiță (Timișoara) 2. Terapia antitrombotică în SCA Conf. Dr. Șerban Bălănescu (București) 3. Managementul actual Prof. Dr. Daniel Lighiezan (Timișoara)	
15.30-15.45	TIPS LIPS – încheierea cursului

 SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

 ASOCIAȚIA DE CARDIOLOGIE A MEDICILOR DIN ROMÂNIA

 ASOCIAȚIA DE CARDIOLOGIE A MEDICILOR DIN ROMÂNIA

CURS

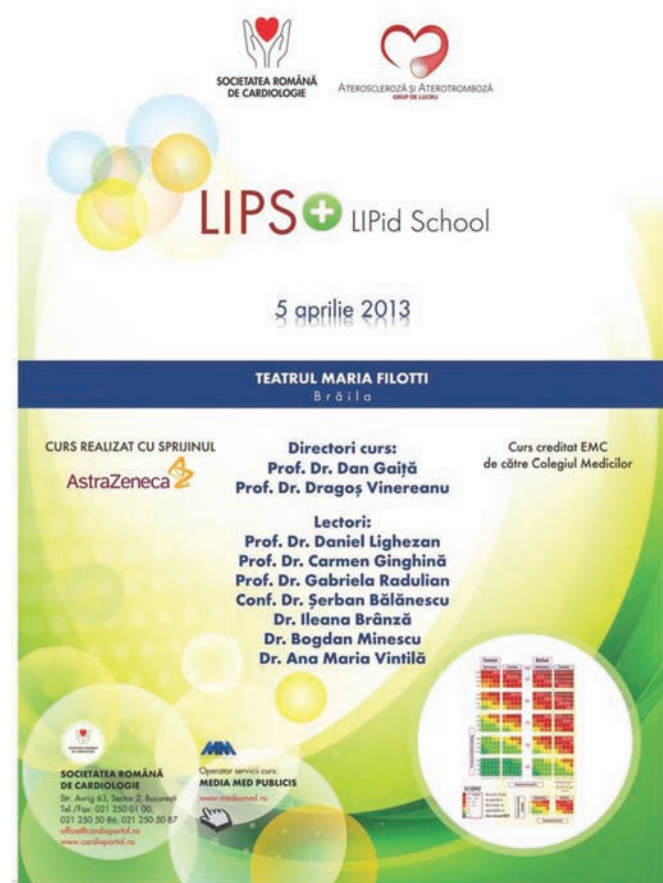
LIPid School LIPS+

Braila, 5 aprilie 2013

Despre Dislipidemie...între-un bors și o plachie!

Nu oriunde, ci chiar la Teatrul „Maria Filotti”, a avut loc un nou eveniment LIPS+, sub egida Grupului de Lucru de Ateroscleroză și Aterotromboză.

Atmosfera extraordinară creată de organizatorii locali (inclusiv specialitățile de peste ce au crescut văzând cu ochii nivelele noastre sanguine de Omega 3) și interesul față de subiectele abordate de către lectorii invitați la eveniment au contribuit la buna desfășurare a acestuia.

The poster for the LIPS+ LIPid School event features a green and yellow background with a large 'LIPS+' logo. It includes logos for the Romanian Society of Cardiology and the Atherosclerosis and Atherothrombosis Working Group. The event is dated 5 April 2013 at the Maria Filotti Theatre in Braila. It is sponsored by AstraZeneca and is an EMC-credited course. The course is directed by Prof. Dr. Dan Gaiță and Prof. Dr. Dragoș Vinereanu. The lecturers listed are Prof. Dr. Daniel Lighezan, Prof. Dr. Carmen Ginghină, Prof. Dr. Gabriela Radulian, Conf. Dr. Șerban Bălănescu, Dr. Ileana Brânză, Dr. Bogdan Minescu, and Dr. Ana Maria Vintilă. Contact information for the Romanian Society of Cardiology is provided at the bottom left.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE
ATEROSCLEROZĂ ȘI ATERTROMBOZĂ
GRUP DE LUCRU

LIPS+ LIPid School
5 aprilie 2013

TEATRUL MARIA FILOTTI
Brăila

CURS REALIZAT CU SPRIJINUL
AstraZeneca

Directori curs:
Prof. Dr. Dan Gaiță
Prof. Dr. Dragoș Vinereanu

Curs creditat EMC
de către Colegiul Medicilor

Lectori:
Prof. Dr. Daniel Lighezan
Prof. Dr. Carmen Ginghină
Prof. Dr. Gabriela Radulian
Conf. Dr. Șerban Bălănescu
Dr. Ileana Brânză
Dr. Bogdan Minescu
Dr. Ana Maria Vintilă

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE
Str. Avrig 63, Sector 2, București
Tel./Fax: 021 250 01 00
021 250 50 86, 021 250 50 87
office@cardiopro.ro
www.cardiopro.ro

Operator servicii curs:
MEDIA MED PUBLICIS
www.mediamed.ro

De remarcant comunicările susținute în cadrul cursului: „Totul despre HeartScore – focus pe genetică” (Prof. Dr. Carmen Ginghină), „Tratamentul cu statine în reducerea riscului cardiovascular” (Dr. Bogdan Minescu), „Terapia combinată în dislipidemii” (Dr. Ana Maria Vintilă) și excelențele prezentări de cazuri ale Medicilor de familie din Brăila - Dr Ileana Brânză și Dr. Marcela Vasilescu.

Prof. Dr Dan Gaiță

Pe data de 22 februarie s-a desfășurat la București a 3-a ediție a cursului ARCA (ARitmii CARDiace) organizat de Grupul de Lucru Aritmii Cardiace al Societății Române de Cardiologie. Deși a fost probabil unicul curs sub egida Societății Române de Cardiologie care în ultimii ani nu a fost anunțat membrilor SRC pe calea emailului și s-a desfășurat la concurență cu ședința de board a SRC, în Sala de conferințe a Hotelului Howard Johnson au participat cca 100 de cursanți, medici rezidenți, specialiști și primari de diferite specialități (Medicina Internă, Cardiologie, Medicina de Urgență, Anestezie Terapie Intensivă, Neurologie, Medicina de Familie).

Organizatorii au urmărit să creeze un echilibru între subiectele clasice cu rol educativ (cum ar fi stimularea cardiacă permanentă și tratamentul aritmiilor supraventriculare) și domenii care au cunoscut progrese importante în ultimii ani în acest domeniu chiar și în condițiile limitante din România (fibrilația atrială, terapia de resincronizare cardiacă, evaluarea riscului de moarte subită cardiacă și metode de profilaxie a acesteia).

Prima sesiune (moderată de Dr. Dragos Cozma) a fost dedicată unei patologii devenită problemă de sănătate publică și anume fibrilația atrială. Conf. Dr. Șerban Bălănescu (București) a analizat argumentele celor două principale strategii terapeutice în fibrilația atrială și anume controlul ritmului vs. controlul frecvenței cardiace, punând accent în final pe mijloacele celei din urmă. Dr. Radu Vătășescu, (București) a completat analiza cu o conferință dedicată mijloacelor actuale de menținere a ritmului sinus, subliniind progresele importante apărute în tratamentul non-farmacologic (ablativ) al fibrilației atriale, progrese recunoscute și de ultimele ghiduri europene și americane în domeniu. Prof. Dr. Gheorgehe Andrei Dan, a încheiat sesiunea cu o conferință dedicată profilaxiei antitrombotice în fibrilația atrială, domeniu care a cunoscut de asemenea progrese remarcabile în ultimii ani.

A doua sesiune intitulată „Terapii adresate ritmului în Cardiologie” (moderată de Dr. Mihaela Grecu, Iași) a trecut în revistă patologii cu mare impact în practica curentă. În prima prelegere intitulată „Terapia de resincronizare cardiacă” Prof. Dr. Dan Dobreanu (Targu Mures) a făcut o trecere în revistă a evoluției acestei metode terapeutice, cu accent pe ultimele actualizări ale ghidurilor Europene și Nord-Americane în domeniu. Prezentarea Dr. Dragos Cozma (Timișoara) s-a axat asupra stratificării riscului de moarte subită cardiacă la pacienții cu afectare structurală cardiacă (de etiologie ischemică și non-ischemică) în timp ce prezentarea dr. Alexandru Deutsch (București) a fost centrată pe pacienții fără afectare structurală (canalopatii, etc).

Sesiunea a 3-a intitulată „Metode terapeutice în aritmii” a fost moderată de Prof. Dr. Dan Dobreanu (Tg Mures). Prof. Dr. Dan Dominic Ionescu a analizat utilitatea tratamentului farmacologic în aritmiile cardiace, ajungând la concluzia ca în prezent eficiența și utilitatea acestuia se dovedesc a fi tot mai limitate. A doua conferință a sesiunii „Terapia ablativă în aritmii” susținută de Dr. Mihaela Grecu, (Iasi) a făcut o sinteză a metodelor ablativă în aritmii. Sesiunea a continuat cu două prelegeri cu o abordare foarte pragmatică asupra problemelor ridicate cardiologului clinician de către dispozitivele implantabile: „Principii de bază ale cardiostimulării” (Dr.C. Siliste, Bucuresti) și „Defibrilarea și cardioversia. Funcționarea defibrilatorului implantabil” (Dr. Stefan Bogdan, Bucuresti).

Ultima sesiune moderată de Dr. Radu Vătășescu, (București) a fost intitulată „Cazuri clinice ilustrative” și a permis unor tineri medici cu preocupări în aritmologie să ilustreze prin cazuri tematica teoretică abordată de curs. Dr Corneliu Iorgulescu (București) a prezentat un caz de stimulare inadecvată în caz de boala de nod sinusal, dr. Elena Ene (București) un caz de pacient cu risc de moarte subită cardiacă, Dr Roxana Rudzik (Tg Mures) un caz complex în care a fost aplicată terapia de resincronizare cardiacă cu suport de defibrilare, iar Dr. Alice David, (București) un caz de tahicardie ventriculară rezolvat prin terapie ablativă.

Interesul crescut pentru aritmiile cardiace, confirmat prin prezența numeroasă în sală, demonstrează că metodele terapeutice specifice acestei supraspecializări necesită o mai bună promovare și o distribuie națională mai extinsă. De asemenea, prezența printre vorbitori a numeroși tineri, în minte, și spirit, ne aduce argumente solide că Aritmologia românească își va continua dezvoltarea în perioada următoare, nivelând decalajele existente și contribuind la integrarea reală a acestui domeniu în Uniunea Europeană.

Dr. Radu Vătășescu

CURS

CAZURI CLINICE DIFICILE ÎN CARDIOLOGIA DE URGENȚĂ

Iași , 22 martie 2013

Cu o zi înainte ca « viscolul de primăvară » (un fenomen meteorologic, întâlnit tot mai frecvent în România) să izoleze pentru tot sfârșitul de săptămână Iașul, în sala « M. Eminescu » a Hotelului Traian s-a desfășurat cel de-al treilea episod al cursului « Cazuri clinice dificile în Cardiologia de Urgență », organizat de către Grupul de Lucru Cardiologie de Urgență al Societății Romane de Cardiologie, directori de curs: conf. dr. Călin Pop, dr. G. Tatu-Chițoiu și dr. Antoniu Petriș. Structurat în patru părți (clinica dificilă, electrocardiograma dificilă, imagistica dificilă și tratamentul dificil) cursul a permis unei asistențe interactive să urmărească o serie de dileme precum și modul lor de rezolvare în cursul unor situații clinice reale.

Secțiunea « Clinică dificilă » (moderatori: prof. dr. Catalina Arsenescu-Georgescu, dr. Gabriel Tatu-Chițoiu) a cuprins prezentările conf. Dr. Diana Cimpoeșu – “Șoc de cauză rară”, dr. Antoniu Petriș – “Ce fel de dispnee-i asta?”, dr. Dan Deleanu - “Ce o fi acolo, de fapt ?” (o serie de zece coronarografii efectuate în cursul unor sindroame cororiene acute, fiecare cu propria poveste) și conf. Dr. Laurențiu Șorodoc – “Cu mască, fără mască ...”.

Secțiunea “Electrocardiograma dificilă” a fost o sesiune interactivă de comentat trasee dificile, controlată de bagheta modernă (era un pointer !) a dr. G. Tatu-Chițoiu.

Secțiunea “Imagistică dificilă” (moderatori: prof. dr. Tiberiu Nanea, conf. dr. Diana Cimpoeșu) a permis comentarea unor situații de tipul “nu-ți vine să crezi ceea ce vezi”, motiv însă de a merge mai departe cu imaginația: prof. dr. Tiberiu

Nanea – “Infarct miocardic acut cu artere coronare normale”, dr. Liviu Macovei și prof. Dr. Cătălina Arsenescu-Georgescu – “Imagini de disecție de aortă - Surpriză!” și dr. Sîrbu Alina, prof. dr. Grigore Tinică, dr. Flavia Corciovă – “Pseudoanevrism gigant de ventricul stâng - repere diagnostice și chirurgicale”.

Ultima secțiune, cea dedicată **“Tratamentului dificil”** (moderatori: dr. G. Tatu-Chițoiu, dr. Antoniu Petriș) a cuprins o serie de decizii terapeutice individualizate (și rafinate): dr. Dan Deleanu – “Cum circulăm: pe stânga sau pe dreapta?”, dr. Irina Costache – “Eroare sau coincidență?”, dr. Lucian Stoica – “Părerea chirurgului”, conf. dr. Florin Mitu – “Dacă ai noroc ...” și dr. Gabriel Tatu-Chițoiu – “Unde dai și unde crapă !”.

Interesul și aprecierea celor peste 230 de participanți care au notat favorabil calitatea acestei manifestări științifice ne încurajează să avem în vedere și în viitor organizarea unor întâlniri similare.

Dr. Antoniu Petriș

Târgu Mureș, vechea urbie situată în centrul Transilvaniei istorice, care a reușit să mai păstreze ceva din aerul de oraș medieval, a găzduit în data de 11 aprilie 2013 manifestarea științifică organizată de Societatea Română de Cardiologie și Grupul de Lucru de Hipertensiune Arterială sub titlul “Probleme în HTA și soluțiile lor”.

Tema cursului, interesantă și provocatoare, a atras un număr mare de participanți (~ 120 medici), constant prezenți pe toată durata manifestării. Cursul, coordonat de dl prof. Mircea Cintează, a încercat să acopere cele mai discutate subiecte legate de HTA, acest “ucigaș tăcut” așa cum este numită adesea. De altfel, importanța hipertensiunii arteriale și a conștientizării și tratamentului corect reprezintă în acest moment o preocupare la nivel mondial, concretizată și prin faptul că anul acesta Organizația Mondială a Sănătății a decis ca ziua de 7 aprilie (Ziua Mondială a Sănătății) să fie dedicată HTA. După introducerea în care s-a subliniat că hipertensiunea continuă să reprezinte o problemă majoră de sănătate publică, au urmat 3 sesiuni interactive, cu subiecte ce au dezbătut problemele pacientului hipertensiv, dar au oferit și soluții ale acestora.

Din prima sesiune reținem prezentarea dlui prof. Mircea Cintează care a adus în discuție importanța scăderii valorilor tensionale, ridicând problema dacă însă contează și cu ce scădem TA și prezentând diverse tipologii (“nișe”) ale pacienților hipertensivi. Dl. prof. Marius Vintilă a pledat pentru recomandarea combinațiilor de agenți antihipertensivi în vederea obținerii unui efect sinergic superior, iar dna prof. Cătălina Arsenescu Georgescu a prezentat ultimele noutăți ale tratamentului antihipertensiv pe lina SRAA, inclusiv a inhibitorilor direcți ai reninei. Nu au lipsit discuțiile despre diuretice, diversitatea acestora ca și clasă terapeutică și motivația alegerii în HTA, subiect discutat de dna prof. Minerva Muraru.

În cea de-a doua sesiune au fost abordate aspecte variate, de la fiziopatologia endoteliului disfuncțional – conf. dr.

Șerban Bălănescu, la evaluarea modernă a pacientului hipertensiv prin metode noi (rigiditatea arterială - Arteriograph, aspecte hemodinamice - Hotman System, profilul circadian - ABPM) – prof. dr. Mircea Cintează. Sesiunea a inclus și aspecte mai puțin discutate în ghidurile existente – de tipul variabilitatea TA și implicațiile acesteia asupra prognosticului, precum și cronoterapia, cu dovezi că administrarea vespérală a medicației antihipertensive care interferează cu SRAA ar aduce beneficii suplimentare în controlul valorilor presionale - dr. Elisabeta Bădilă. Nu au lipsit discuțiile legate de asocierea între HTA și boala coronariană – cu adevărat “un necaz mai mult decât dublu” – prof. dr. Daniela Bartoș.

Ultima sesiune a adus în discuție “epidemia” de hiperaldosteronism primar (având în vedere că, cel puțin în HTA severă, procentul acestei afecțiuni atinge ~ 20%) și algoritmul de diagnostic aferent – dr. Raluca Trifănescu, pentru ca ulterior dezbaterile să se mute spre aspectul modern intervențional: “HTA rezistentă la tratament: soluții 2013” – dl prof. Mircea Cintează și “Tratamentul intervențional în HTA” – dl. prof. Dan Doboreanu, subliniind posibilitatea controlului HTA rezistente prin metoda denervării renale, metodă accesibilă la momentul actual și pacienților din țara noastră.

Fiecare sesiune a avut și un aspect practic, incluzând prezentări de cazuri (dr. Radu Sascău, dr. Carmen Gherghinescu, dr. Elisabeta Bădilă) pe marginea cărora s-au purtat discuții incitante.

Astfel, manifestarea științifică și-a dovedit caracterul educațional, aducând în discuție probleme pe care le întâlnim frecvent la pacientul nostru hipertensiv, dar oferind în același timp și soluții practice.

Dr. Elisabeta Bădilă

CURS

ANGINA PECTORALĂ STABILĂ

București, 12 aprilie 2013

Directori de curs: Prof. Dr. Doina Dimulescu, Conf. Dr. Șerban Bălănescu

După cursuri precedente ale Grupului de lucru de Cardiopatie Ischemică ce au avut teme diverse privind sindromele coronariene acute, în acest an, GLCI si-a propus organizarea unui curs având drept subiect principal "Angina Pectorală stabilă" curs al Societății Române de Cardiologie organizat cu sprijinul companiei farmaceutice Servier.

Conferința s-a desfășurat în București în data de 12 aprilie 2013 și a reușit să reunească aproximativ 170 de medici atât cardiologi cât și medici aparținând altor specialități medicale ce au participat activ la realizarea cursului și au adus, alături de lectori valoare evenimentului.

Cursul a fost acreditat cu 6 puncte EMC.

Temele au fost extrem de variate și atractive și au fost împărțite în patru sesiuni ce au îmbinat expunerile teoretice cu cazuri clinice de angină pectorală stabilă ce au pus probleme de diagnostic practicianului cu implicații prognostice și terapeutice.

Prima sesiune - Dezbateri de actualitate în angina stabilă a fost moderată de către Prof. Dr. Leonida Gherasim și de către Prof. Dr. Andrei Gheorghe Dan și a atins următoarele teme "Angina pectorală prin boala coronariană non-aterosclerotică", Prof. Dr. Leonida Gherasim, "Angina pectorală microvasculară: patogenie, diagnostic și tratament", Dr. Mihaela Salagean, "Terapia anginei stabile: tintim ischemia sau coronarele?" Prof. Dr. Andrei Gheorghe Dan și "Frecvența cardiacă: determinanți fiziologici și semnificație în condiții patologice. Sunt beta blocantele o opțiune învechită în tratamentul anginei stabile?" Prof. Dr. Doina Dimulescu.

Programul a continuat cu Sesiunea a II-a, o sesiune practică și extrem de utilă în diagnosticarea electrocardiografică a anginei pectorale stabile, care a inclus "Diagnosticul diferențial al modificărilor de repolarizare în angina stabilă" - Prof. Dr. Andrei Gheorghe Dan, "Testul de efort electrocardiografic: aspecte particulare" - Dr. Daniel Gherasim, „Noi parametri de risc aritmic derivați din ECG” - Dr. Radu Vătășescu și a fost încheiată de prezentarea de către dr. Adrian Buzea a unor cazuri clinice de angină vasculară stabilă ce au generat problemele de decizie terapeutică, chirurgicală sau de tratament medicamentos, minuțios elucidate de către lectori și comentate în panel cu moderatorii și participanții.

După pauza de prânz, programul a fost reluat cu Sesiunea a III-a "Evaluarea imagistică neinvazivă a ischemiei miocardice" moderată de către Prof. Dr. Doina Dimulescu și de către Conf. Dr. Șerban Bălănescu și a parcurs etapele

diagnosticării neinvazive a anginei pectorale stabile și anume: Ecocardiografia de stress- Dr. Monica Roșca, tehnicile radionuclidice - scintigrafia miocardică de stress: Dr. Ana Fruntelată, rezonanța magnetică nucleară de perfuzie – Dr. Smarandita Lacau, tomografia computerizată multi-slice – Dr. Maria Alexandrescu.

Ultima sesiune, sesiunea a IV-a a urmărit Revascularizarea miocardică la pacientul cu angină stabilă: "to do or not to do", moderatori: Prof. Dr. Mircea Cintează, Conf. Dr. Șerban Bălănescu.

Lectorii ne-au întrebat și s-au întrebat încercând în același timp să răspundă la întrebări precum: "Cât de "stabilă" este angina pectorală stabilă?" - Conf. Dr. Ș. Bălănescu, "Care este pacientul cu indicație de revascularizare în angina stabilă." , "PCI în angina stabilă: update interventional"- Dr. Nicolae Florescu și care este locul "CABG în angina stabilă: indicații, metode, tehnici speciale" - Dr. Calin Popa.

Concluzionând, am putea afirma că și în acest curs GLCI și-a atins scopul de a transmite informații noi și utile practicianului în ceea ce privește angina pectorală stabilă.

Dr. Mihaela Sălăgean

A 11-a Conferință Națională de Cardiologie cu Participare Internațională

Târgu-Mureș, 13-15 decembrie 2012

În perioada 13-15 decembrie 2012 a avut loc la Târgu-Mureș cea de-a 11-a ediție a Conferinței Naționale de Cardiologie cu participare internațională, manifestare tradițională organizată și în acest an, ca și în anii precedenți, sub egida Societății Române de Cardiologie în colaborare cu Societatea Maghiară de Cardiologie.

Ca noutate în anul acesta, manifestarea a coincis cu organizarea Zilelor Universității de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș, programul științific reunind cu această ocazie conferințele invitaților de marcă cu prezentările rezultatelor activității de cercetare a cadrelor didactice din UMF Tg.Mureș.

Conferința s-a bucurat de un mare succes, fiind onorată de participarea unor personalități de renume pe plan național și european în domeniul cardiologiei de vârf, cum ar fi Prof. Dr. Glogar Dietmar din Viena, Prof. Dr. Simor Tamas din Pecs, Prof. Ivan Horvath din Pecs, Prof. Piroth Zsolt din Budapesta, Dr. Tatu-Chițoiu din București.

Sesiunile de imagistică cardiacă, la care au fost prezentate ultimele achiziții ale tehnicilor moderne de diagnostic și tratament a bolilor cardiovasculare, incluzând Angio CT multislice 64 pentru evaluarea plăcilor instabile, aplicații ale RMN cardiac sau Tomografia de Coerență Optică în laboratorul de cateterism cardiac.

De un mare interes s-au bucurat și sesiunile interactive cu prezentări transmise live din Pecs, cu ajutorul noilor tehnologii de comunicare prin satelit.

Totodată, un moment cheie care a atras atenția participanților și presei autohtone a fost prezentarea de către Prof. Dr. Benedek Imre a rezultatelor Registrului Regional de Sindroame Coronariene Acute, prin care s-a reușit reducerea semnificativă a mortalității prin infarct miocardic acut în

regiunea centru, ca urmare a creșterii ratei de trimitere spre tratament intervențional a acestor bolnavi, precum și prezentarea de către Președintele ales al SRC, Dr. Tatu-Chițoiu Gabriel, a rezultatelor programului național de tratament invaziv al Infarctului Miocardic Acut.

La conferință au participat peste 200 de medici și cadre didactice, care și-au exprimat deplina satisfacție față de nivelul științific ridicat al conferinței și dorința de a participa și în viitor la această manifestare tradițională.

Prof. Dr. Benedek Imre

EUROECHO 2012

Euroecho și noi tehnici imagistice

Optimizarea modalităților imagistice cardiovasculare actuale, printre care și ecocardiografia, cât și implementarea unor noi metode imagistice de-a lungul ultimilor ani, s-au reflectat în redenumirea EAE (European Association of Echocardiography) ca EACVI (European Association of Cardiovascular Imaging).

Necesitatea elaborării unui nou consens care să se adreseze tuturor experților în imagistică, a condus încă din 2011 la colaborarea Grupurile de Lucru ale ESC de Cardiologie Nucleară & Tomografie Computerizată Cardiacă și de Rezonanță Magnetică Cardiovasculară și la o abordare multimodală cu includerea tehnicilor imagistice complexe, EUROECHO 2012 fiind practic primul congres al EACVI. Mai mult de 3000 de cardiologi, interniști, chirurghi cardiaci și ecografiști, din peste 90 de țări au participat la acest congres, iar Atena a fost aleasă, între 5 – 8 decembrie 2012, capitala mondială a imagisticii cardiovasculare.

Tema principală a fost diagnosticul imagistic precoce al aterosclerozei, principala cauză de boală cardiovasculară în Europa, iar cea de-a doua temă a congresului a fost rolul imagisticii cardiovasculare noninvazive în stratificării riscului și detecției precoce a oricărei afectări cardiace, inclusiv a cardiotoxicității chimioterapicelor.

Cele mai frecvente patologii cardiovasculare, printre care insuficiența cardiacă, valvulopatiile, hipertensiunea pulmonară, fibrilația atrială, au fost abordate în sesiunile de “Clinical Imaging” (Imagistică Clinică) iar formatul “Echo at Jeopardy”, bazat pe un foarte popular spectacol de tip “întrebări”, a oferit ocazia discutării cazurilor clinice împreună cu experți în imagistică. Participanții au avut la dispoziție un portofoliu educațional variat alcătuit din sesiuni satelite, simpozioane, campusuri imagistice, sesiuni de imagistică clinică sau multimodală, alături de teaching courses (nivel de bază și avansat). În paralel cu congresul s-au desfășurat examenele de acreditare europeană în ecocardiografie transtoracică, transesofagiană și în boli cardiace congenitale (o premieră în 2012 constând în desfășurarea examenului și în limba greacă).

Având în vedere creșterea substanțială a numărului de membri ai Clubului 35 din ultimul an (de la 5 la 25%), anul acesta a fost introdus un format nou de sesiune adresat acestora, de tip “How to”, în care tinerii medici primesc sugestii utile despre scrierea rezumatelor sau despre design-ul unui proiect științific. Pentru prima dată, în acest an s-au acordat 2 premii dedicate Clubului 35 al EACVI, pentru cercetare clinică și respectiv pentru știință fundamentală. O prezență activă, cu precădere în cadrul sesiunilor Clubului 35, a fost Dr. Denisa Muraru, care a fost și moderator la aceste manifestări. Tot mai mulți tineri cardiologi români s-au remarcat la acest prestigios congres de ecocardiografie, subliniind faptul că cercetarea în imagistica cardiovasculară este în ascensiune în România.

Participarea României la EUROECHO 2012 a inclus numeroase manifestări, iar prezentările orale și posterele acceptate, în număr de 30, au vizat majoritatea subiectelor de interes: boala cardiacă ischemică, valvulopatii, cardiomiopatii, boli sistemice, evaluarea funcției sistolice, a aterosclerozei periferice, ecografie transesofagiană, Doppler tisular și speckle tracking etc.

Sesiunile de postere au inclus participări românești din mai multe centre universitare: București (Institutul de Boli Cardiovasculare, Spitalul Universitar de Urgență, Spitalul Clinic de Urgență), Craiova, Timișoara, Iași, Cluj-Napoca, Târgu Mureș.

Conf. Dr. Bogdan A. Popescu, secretar al EACVI, membru în Comitetul Științific al Congresului, a fost “gazdă” la posterele Clubului 35 (Afternoon Club 35 Poster) și moderator în cadrul unui teaching course despre tehnici eco avansate – mecanică cardiacă. Prof. Dr. Carmen Ginghină (Clinical Imaging, Pulmonary hypertension in left ventricular disease), Conf. Dr. Adriana Ilieșiu (Teaching Course, Basics of cardiac assessment) și Dr. Dragoș Cozma (Satellite Symposium, Left ventricular remodeling at the art of heart failure) au fost de asemenea moderatori în cadrul Congresului.

Au conferențiat Prof. Dr. Dragoș Vinereanu (remodelarea ventriculară stângă în insuficiența cardiacă), Prof. Dr. Maria Dorobanțu (valvulopatii tricuspidiene), Conf. Dr. Bogdan A. Popescu (ecografia în insuficiența cardiacă cu fracție de ejeție păstrată), Dr. L. Iliuță (valoarea prognostică a parametrilor ecografici), Dr. Monica Roșca (măsurarea 3D a atriului stâng) și Dr. R. Dulgheru (evaluarea severității stenozei aortice). Dr. Gheorghe Cerin, care activează la Novara (Italia), a conferențiat în cadrul unui teaching course despre rolul ecografiei în ghidarea procedurilor percutane.

Au fost prezentate două postere moderate:

- ***Carotid arterial stiffness is the main determinant of concentric hypertrophy in hypertension.*** J. Jaroach, K. Lobo-Zrudzien, S. Magda, M. Florescu, Z. Bociaga, A. O. Ciobanu, E. Kruszunska, K. Dudek, D. Vinereanu (Wronclaw, PL; Bucharest, RO) in cadrul sesiunii „Prognostic impact of ventricular indices”
- ***Left atrial volume: the main correlate of paroxysmal atrial fibrillation in patients with hypertrophic cardiomyopathy.*** M. Rosca, B.A. Popescu, C.C. Beladan, A. Calin, M. Gurgus, A.M. Avram, R. Enache, I.M. Coman, C. Ginghina (Bucharest, RO), legat de „Hypertrophic cardiomyopathy: function and outcome”

Cele 20 de poster prezentate la Congres au fost:

- ***Perioperative mortality risk scores value in severe aortic stenosis: relationship with flow rates and gradients.*** M. Floria, S. Seldrum, M.I. Mariciuc, G. Laurence, M. Buche, P. Eucher, Y. Louagie, J. Jamart, B. Marchandise, E. Schroeder (Yvoir, BE and Lasi, RO)
- ***Obstructive sleep apnea determines endothelial dysfunction and increased arterial stiffness, similarly with diabetes mellitus.*** R.I. Mincu, S.L. Magda, S. Dumitrache Rujinski, T. Constantinescu, S. Mihaila, A. Ciobanu, M. Florescu, D. Vinereanu (Bucharest, RO)
- ***Subclinical organ damage detected by carotid ultrasonography.*** E. Ardeleanu, D. Gurgus, A. Gruici, R. Suciuc, I. Ana (Timisoara, RO)
- ***Comparison of pulse wave velocity assessed by three different techniques: Arterigraph, Echo-tracking and Complior.*** D. Mihalcea, M. Florescu, B. Suran, O.A. Enescu, R. Mincu, N. Patrascu, I. Serbanoiu, A.D. Margulescu, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Could the future anthracycline-induced cardiotoxicity be early predicted by using left ventricular global longitudinal strain assessed by three-dimensional speckle tracking?** C. Mornos, A. Ionac, D. Cozma, A. Mornos, D. Dragulescu, L. Petrescu, S. Pescariu (Timisoara, RO)

• **Gender related differences in left ventricular torsional deformation in patients with severe aortic stenosis.** A. Calin, B.A. Popescu, M. Rosca, C.C. Beladan, R. Enache, M. Gurzun, C. Calinescu, C. Calin, C. Ginghina (Bucharest, RO)

• **Prevalence and clinical correlation of calcification of the mitral valve apparatus in a large population undergoing surgical repair for mitral valve prolapse.** S. Ghulam Ali, L. Fusini, G. Tamborini, F. Celeste, P. Gripari, M. Muratori, F. Maffessanti, O.C. Mirea, F. Alamanni, M. Pepi (Milan, IT; Craiova, RO)

• **Impaired left atrial function in adults with growth hormone deficiency related to both intrinsic contractile deficiency and left ventricular longitudinal dysfunction.** S. Mihaila, R. Mincu, R.C. Rimbas, C. Badiu, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Atrio-ventriculo-arterial coupling is improved in endurance elite athletes.** M. Florescu, D. Mihalcea, O.A. Enescu, B. Suran, R. Mincu, N. Patrascu, L.S. Magda, M. Cinteza, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Echographic predictors for new-onset post-operative atrial fibrillation in patients undergoing coronary artery bypass grafting.** L. Iliuta (Bucharest, RO)

• **Prognostic value of right ventricular ejection fraction as assessed by 3D echocardiography in patients presenting with a first acute STEMI treated by primary PCI.** D. Zamfir, O. Tautu, A. Nestoruc, R. Onut, I. Comanescu, A. Scafa Udriste, M. Dorobantu (Bucharest, RO)

• **Presence of hypertension impacts left ventricular remodeling and function in patients with aortic regurgitation. A speckletracking echocardiography study.** R. Enache, D. Muraru, B.A. Popescu, A. Mateescu, F. Purcarea, A. Calin, C. Beladan, M. Rosca, C. Ginghina (Bucharest, RO; Padua, IT)

• **Ventricular-arterial coupling and left ventricular torsional dynamics in hypertensive patients with and without left ventricular hypertrophy.** C.C. Beladan, B.A. Popescu, A. Calin, M. Rosca, F.L. Matei, E. Enache, M. Gurzun, C. Ginghina (Bucharest, RO)

• **Arterial stiffness and left ventricular function in obese patients.** C.M. Stanescu, V. Manoliu, K. Branidou, I. Daha, C. Baicus, C. Adam, I. Ene, G.A. Dan (Bucharest, RO)

• **Changes in left ventricular mechanics in patients with chronic aortic regurgitation and normal left ventricular ejection fraction.** R. Enache, R. Piazza, D. Muraru, A. Mateescu, B.A. Popescu, A. Calin, C. Beladan, M. Rosca, G.L. Nicolosi, C. Ginghina (Bucharest, RO; Pordenone and Padua, IT)

• **Subtle myocardial dysfunction of both ventricles revealed by speckle tracking echocardiography in patients with hepatic cirrhosis.** R.C. Rimbas, S. M haila, O.A. Enescu, N. Patrascu, R. Dragoi, M. Rimbas, C. Pop, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Right heart involvement is a physiological phenomenon in**

endurance elite-athletes. M. Florescu, O.A. Enescu, L.S. Magda, R. Mincu, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Left ventricular involvement in patients with hepatitis C.** I.C. Daha, C.M. Stanescu, L. Chirila, C. Baicus, A. Vlase, G.A. Dan (Bucharest, RO)

• **Proposed algorithm for determining the need for transoesophageal echocardiography before an atrial fibrillation ablation procedure.** M. Floria, L. De Roy, O. Xhaet, D. Blommaert, J. Jamart, M. Gerard, O. Deceuninck, B. Marchandise, S. Seldrum, E. Schroeder (Yvoir, Belgium and Iasi, Romania and Yvoir, BE)

• **Additive value of twist to global longitudinal left ventricular strain in the early detection of anthracycline-induced cardiotoxicity.** C. Mornos, D. Cozma, A. Ionac, A. Mornos, M. Valcovici, S. Pescariu, L. Petrescu (Timisoara, RO).

Activitatea segmentului de tineri ecografisti a inclus 5 postere in cadrul Clubului 35:

• **Superdiastolic function with intraventricular dyssynchrony in subjects with early repolarization syndrome.** O.A. Enescu, M. Florescu, D. Mihalcea, R. Rimbas, M. Cinteza, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **A novel approach to identify right ventricular dysfunction in patients with acute myocardial infarction and proximal right coronary artery occlusion.** R.C. Rimbas, O.A. Enescu, S. Mihaila, A. Ciobanu, D. Vinereanu (Bucharest, RO)

• **Galectin-3 and right ventricular remodelling.** L. Agoston-Coldea, S. Lupu, T. Mocan (Cluj-Napoca and Targu Mures, RO)

• **Electrocardiography and echocardiography in patients with left ventricular hypertrophy: a**

new interpretation for an old index? F.L. Matei, C.C. Beladan, B.A. Popescu, A. Calin, M. Rosca, F. Curea, C. Calin, C. Ginghina (Bucharest, RO)

• **Pulmonary stiffness is related to right ventricular function and systolic pulmonary pressure in patients with pulmonary artery dilation.** C.-D. Botezatu, R. Enache, M. Rosca, C.C. Beladan, A. Calin, M.-M. Gurzun, C. Ginghina, B.A. Popescu (Bucharest, RO)

Pentru cei care nu au putut fi prezenti la Atena, noutățile din perioada Congresului, comunicatele de presă, precum și rapoartele moderatorilor de la diversele sesiuni de interes sunt deja sau urmează a fi postate pe pagina: <http://www.escardio.org/congresses/euroecho2012/congress-to-you/Pages/welcome.aspx#slides>.

În concluzie, participarea românească la EuroEcho 2012 prin sesiunile moderate, conferințele susținute și lucrările originale, s-a aliniat la standardele calitative europene.

Conf. Dr. Adriana Ilieșiu

Ecocardiografia de stres s-a impus în ultimii ani ca o investigație extrem de importantă în cardiologia clinică. Costul redus, disponibilitatea tot mai largă, caracterul neinvaziv și valoarea incontestabilă a informațiilor pe care le oferă din perspectiva stratificării riscului, a stabilirii diagnosticului și a selectării atitudinii terapeutice optime i-au conferit clase de recomandare tot mai înalte în ghidurile de management ale pacienților cu tipuri variate de afecțiuni cardiovasculare. Interesul crescut pentru aceasta tehnică imagistică s-a reflectat și în numărul mare de sesiuni care i-au fost dedicate în cadrul Congresului Asociației Europene de Imagistică Cardiovasculară (EACVI) desfășurat în luna decembrie 2012 la Atena.

În cadrul unei sesiuni comune EACVI - ASE moderată de Prof. Luc Pierard (Liege, BE) și Prof. Philippe Pibarot (Quebec, CA) s-a realizat o trecere în revistă a locului actual al ecocardiografiei de stres în evaluarea pacienților cu boală cardiacă ischemică, insuficiență cardiacă, cardiomiopatia hipertrofică, valvulopatii.

Patricia Pellikka (Rochester, USA) a comentat rolul ecocardiografiei de stres în boala coronariană ischemică. A fost pusă în lumină acuratețea foarte bună a tehnicii în decelarea leziunilor coronariene semnificative - superioară testului de efort ECG și comparabilă cu imagistica nucleară de stres. De asemenea a fost comentat rolul prognostic al tehnicii respectiv prognosticul excelent al pacienților cu ecocardiografie de stres normală. Trebuie avut în vedere faptul că investigația nu reprezintă o modalitate de evaluare a gradului stenozei coronariene ci mai degrabă evaluează consecințele sale funcționale.

John CHAMBERS (Londra, GB) a punctat rolul ecocardiografiei de stres în stratificarea riscului la pacienții cu insuficiență cardiacă precum și rolul acesteia în adoptarea strategiei terapeutice optime la pacienții care asociază ischemie miocardică și dovezi de viabilitate miocardică la testul de stres cu dobutamină. La pacienții cu cardiomiopatie dilatativă non-ischemică evaluarea rezervei contractile miocardice poate ajuta la identificarea pacienților ce vor necesita transplantul cardiac precoce.

Erwan Donal (Rennes, FR) a evidențiat rolul ecocardiografiei de stres la pacienții cu cardiomiopatie hipertrofică mai ales în demonstrarea asocierii dintre simptomele de efort și obstrucția în tractul de golire al ventriculului stâng mai ales atunci când aceasta se exprimă doar în contextul exercițiului fizic. În prezent sunt în desfășurare studii care urmăresc să certifice rolul tehnicii în stratificarea riscului în cardiomiopatia hipertrofică.

Patrizio Lancelotti (Liege, BE), președintele în exercitiu al EACVI, a trecut în revistă utilitatea ecocardiografiei de stres în bolile valvulare. Majoritatea valvulopatiilor au o componentă dinamică semnificativă. Astfel, testarea ecocardiografică la efort este o unealtă excelentă pentru stratificarea riscului cardiovascular și determinarea momentului optim de intervenție în cazul pacienților valvulari asimptomatici. Creșterea semnificativă la efort a gradientului transvalvular în cazul stenozei aortice, accentuarea regurgitării în cazul insuficienței valvulare mitrale sau creșterea presiunii arteriale pulmonare sunt asociate cu un risc

crescut de evenimente cardiovasculare și cu un pronostic defavorabil. Nu în ultimul rând trebuie reamintit rolul decisiv al ecocardiografiei de stres cu dobutamină în stenoza aortică „low-flow, low-gradient” prin diferențierea între pacienții cu stenoză aortică pseudo-severă și cei cu stenoză aortică strânsă adevărată. La aceștia din urmă, identificarea rezervei contractile miocardice poate îndruma echipa medicală (Heart Team) în adoptarea atitudinii terapeutice corespunzătoare.

În concluzie, ecocardiografia de stres este o metoda extrem de versatilă, adaptabilă, ieftină și care oferă informații esențiale de diagnostic, tratament și pronostic într-o multitudine de patologii cardiace. Limitele metodei sunt reprezentate în special de dificultățile tehnice ale evaluării ecocardiografice corecte în timpul efortului fizic, precum și de necesitatea unui examinator experimentat și a unei aparaturi de examinare adecvate în vederea obținerii unor rezultate reproductibile și standardizate.

Dr. Florin Lucian Matei

EUROECHO 2012

VENTRICULUL DREPT LA EUROECHO 2012

În acest an Asociația Europeană de Ecocardiografie s-a extins, înglobând și alte tehnici de imagistică cardiovasculară, și cu ajutorul Grupurilor de lucru de Cardiologie Nucleară și Tomografie Computerizată precum și de Rezonanță Magnetică Nucleară ale Societății Europene de Cardiologie s-a transformat în Asociația Europeană de Imagistica Cardiovasculară.

Tematicile abordate la EuroEcho au fost în acest spirit de abordare imagistică multi-modală, iar un loc important l-au ocupat sesiunile destinate evaluării ventriculului drept. Este bine-cunoscut faptul că ventriculul drept a fost vreme îndelungată ‘ventriculul uitat’, dar pe măsură ce s-a demonstrat rolul prognostic la pacienții cu insuficiență cardiacă, cardiomiopatii, și mai ales la pacienții cu cardiopatii congenitale, evaluarea VD a căpătat o importanță semnificativă.

Vizualizarea VD este dificilă datorită morfologiei complexe, poziției anterioare. În privința evaluării volumelor și fracției de ejeecție a VD gold-standardul este reprezentat de RM cardiacă. Trebuie amintit faptul că nu este o tehnică perfectă, principala limitare fiind dată de lipsa consensului privind modalitatea de delimitare a endocardului - cu includerea sau cu excluderea trabeculațiilor VD, estimarea volumelor din ax scurt sau ax lung, surse de importante diferențe de rezultate, dar rămâne tehnica imagistică -reper.

Nu toți pacienții necesită însă o evaluare atât de complexă și costisitoare, iar ecocardiografia 2D rămâne modalitatea imagistică cea mai utilizată în practica zilnică - s-a subliniat în numeroase rânduri necesitatea măsurării dimensiunilor și nu doar aprecierea calitativă a prezenței/absenței dilatării și a funcției sistolice globale... Tehnicile ecocardiografice mai noi- 3D (inclusiv tehnica de reconstrucție ‘knowledge-based’ 3D), Doppler tisular, strain, strain-rate ocupă un rol din ce în ce mai important, însă necesită validarea în comparație cu RM cardiacă.

VD este diferit de VS ca origine embriologică, morfologie, funcție, fiind adaptat la presiune scăzută, ‘tolerant’ la diferențe mari de presarcină, sensibilitate crescută la modificări de postsarcină. Funcția VD devine importantă când crește postsarcina - datorită disfuncției VS, în afecțiuni vasculare pulmonare, când există supra-încărcare cronică de presarcină, dar și în cazul activității fizice, atunci când crește stressul parietal, necesarul de oxigen. Voi menționa în continuare o prezentare a prof. André la Gerche privind adaptarea VD la efort - volumul VD crește, presiunea în aorta pulmonară crește și poate ajunge la valori de până la 50-60 mmHg. Aceste valori atât de mult crescute ale PAPs pot fi atinse în mod normal ca adaptare fiziologică la un efort foarte intens, patologică fiind atingerea acestor valori crescute ale PAPs la un grad foarte scăzut de efort. Este esențială înțelegerea fiziologiei normale a VD, a adaptării sale normale condiții diferite de presarcină și postsarcină, pentru a putea face apoi diferența între fiziologic și patologic.

De asemenea un alt lucru subliniat în cadrul sesiunilor dedicate evaluării imagistice a VD este faptul că nu este o structură independentă, ci există o strânsă inter-dependență între VD și VS, care nu trebuie neglijată.

Evaluarea imagistică a VD nu trebuie omisă din cadrul evaluării funcției cardiovasculare...

VD= ventricul drept, VS= ventricul stâng, RM= rezonanță magnetică, PAPs= presiune sistolică în artera pulmonară

Dr.Ioana Bejan

EUROECHO 2012

IMAGISTICA HIBRIDĂ 3D LA EUROECHO 2012

În intervalul 5-8 decembrie 2012 s-a desfășurat la Atena a 16-a întâlnire anuală a Asociației Europene de Imagistică Cardiovasculară. Nu întâmplător accentul a căzut pe evaluarea multimodală, acesta fiind primul congres desfășurat sub sigla noului nume (până pe 22 iunie 2012 denumirea a fost de Asociație Europeană de Ecocardiografie). A fost subliniat progresul realizat în ultimul an de fiecare tehnică imagistică și de abordarea lor integrată. Astfel, un domeniu inedit și extrem de interesant a fost acela al fuziunii imaginilor, aduse fie de o anumită tehnică, fie de tehnici imagistice multiple, cum sunt rezonanța magnetică (RM), computer tomografia (CT), tomografia cu emisie de pozitroni (PET) și tomografia cu emisia unui singur foton (SPECT). „Imagistica hibridă” este un domeniu cu potențială dezvoltare viitoare întrucât prezintă aplicabilitate în practica clinică, informațiile furnizate fiind superioare imaginilor individuale mai ales în decizia și tehnica de revascularizare miocardică și în realizarea ablațiilor și a resincronizării cardiace. Dacă în prezent fuziunea imaginilor este cu precădere folosită în cercetare, ameliorarea calității imaginii, scurtarea timpului de achiziție, limitarea expunerii la radiațiile ionizante și utilitatea clinică sunt posibilele argumente pentru extinderea spectrului de utilizare. Dovadă a interesului pentru această tehnică este și premiera lucrării cu titlul: „Three-dimensional intracardiac blood velocity and flow from compounded 3D echo colour Doppler images” (Fuziunea imaginilor eco Doppler 3D color a velocităților și fluxului sangvin intracardiac) în cadrul „Sesiunii Tânarului Investigator”.

Evaluată individual, tehnica imagistică în jurul căreia a gravitat majoritatea prelegerilor a fost ecocardiografia tridimensională.

Aceasta a evoluat de la o tehnică laborioasă, de cercetare, la o modalitate imagistică simplă și utilă de evaluare cotidiană în practica clinică. Furnizând adevărate imagini anatomice și funcționale, această tehnică imagistică caracterizează cu acuratețe atât masa, volumul și funcția cavităților cardiace, cât și morfologia și funcția valvulară. Dacă ecocardiografia 3D este disponibilă, aceasta este în prezent recomandată pentru urmărirea în dinamică a fracției de ejeție la pacienții la care detectarea precoce a disfuncției sistolice a ventriculului stâng este esențială, așa cum sunt pacienții chimiotratați. Utilitate prezintă ecografia 3D și în evaluarea funcției segmentare a ventriculului stâng. Din această perspectivă a fost evidențiat rolul ecocardiografiei 3D de stres, explorare care prin achiziția simultană a imaginilor permite o evaluare comprehensivă a ventriculului stâng. Cost eficiența și variabilitatea redusă inter și intra observator au determinat creșterea gradului de utilizare al acestei tehnici în investigarea ischemiei miocardice.

În cadrul congresului au fost făcute publice rezultatele unor studii care au evidențiat informațiile adiționale aduse de ecografia 3D în detectarea asincronismului de contracție și în ghidarea resincronizării cardiace. Furnizând imagini „chirurgicale” detaliate ale întregului aparat valvular, ecografia tridimensională poate reprezenta elementul cheie pentru succesul chirurgical. Utilitatea acestei tehnici imagistice și necesitatea folosirii ei în practică a fost reliefată prin numeroasele cazuri clinice prezentate, care au captat interesul audienței, și care prin forța exemplului vor contribui la creșterea utilizării acestei tehnici în 2013.

Dr. Diana Botezatu

WIKIECHO – un proiect ambițios, o contribuție românească pe măsură

Cu siguranță cunoașteți conceptul Wikipedia, cel care ne permite să găsim răspunsul la orice întrebare printr-o căutare simplă pe internet. Aceasta este și ideea din spatele platformei WikiEcho, relansată în decembrie de European Association of Cardiovascular Imaging (EACVI) pentru cei care doresc un răspuns corect și verificat la întrebările legate de ecocardiografie. WikiEcho este o enciclopedie de ecocardiografie cu acces liber, adusă permanent la zi și al cărei conținut este permanent verificat de membri ai EACVI, accesibilă la pagina www.wikiecho.org. Fiind fondată de un cardiolog englez, Sreekumar Sulfi, și relansată sub coordonarea Prof. Jens-Uwe Voigt (fost președinte al comitetului educațional al EACVI), WikiEcho reprezintă rezultatul contribuției unui număr apreciabil de specialiști din numeroase țări europene. În cursul anului 2012 aceștia și-au adus, prin voluntariat, contribuția competentă la dezvoltarea platformei.

Printre aceștia, locul ocupat de cardiologii români, membrii ai grupului de lucru, este foarte important; au contribuit cu

capitole Ruxandra Jurcuț, Denisa Muraru, Oana Savu, Roxana Enache, Anca Florian, Sorin Giușcă, Mădălina Iancu, Aurora Vlădaia, reprezentând deci 8 dintre cei 50 de autori implicați până acum. De asemenea, conf.dr. Bogdan A. Popescu face parte dintre reviewerii conținutului.

Solicitarea EACVI este ca și utilizatorii să participe activ la discuții sau prin scrierea unor articole încă necomplete, sau prin aducerea de modificări și completări la articolele deja existente. La fel ca în alte platforme wiki, contribuțiile sunt publicate pe loc, dar conținutul lor este „auditat” de către experți EACVI, astfel încât să existe un control permanent al calității științifice.

Astfel, într-o eră dominată de internet, WikiEcho are șanse să devină una dintre cele mai importante resurse de informație din domeniul ecocardiografiei cu largă utilizare internațională.

Dr. Ruxandra Jurcuț

Les XXIIes Journées Européennes de la Société Française de Cardiologie

Palais des Congrès, Paris, 16-19 ianuarie 2012

Desfășurate la Palais des Congrès, într-un oras-lumină cuprins puțin câte puțin de nebunia unei zăpezi neașteptate, răscolite de vânt acest eveniment considerat expresia cea mai concretă a francofoniei coborâtă în mediul cardiologic, **Les XXIIes Journées Européennes de la Société Française de Cardiologie** au reprezentat neîndoiește un succes. Așa cum a menționat încă din invitația sa d-l **prof. dr. Albert Alain Hagège** (președintele Societății Franceze de Cardiologie), ediția din 2012 a avut ca temă triada « *Coeur, Vaisseaux et Age* ». În afara sălilor propriu-zise de conferință au fost organizate două zone de interes: zona «Studio» și zona «Meet the expert». În «Studio» s-au desfășurat ateliere centrate pe cazuri clinice interactive, cu durata de 90 minute (particularități de tratament a fibrilației atriale la pacientul vârstnic, forme clinice ale sindromului coronarian acut la vârstnic, protezele aortice montate percutan la pacientul vârstnic, insuficiența cardiacă cu funcția sistolică a VS păstrată, cum să promovăm efectuarea activității fizice la pacientul vârstnic, problematica defibrilatorului la vârstnic), iar zona «Meet the Expert» a asigurat un spațiu destinat întâlnirilor informale dintre public și diverși experți (șase sedințe programate zilnic).

O întâlnire importantă, tradusă printr-un număr neașteptat de mare de participanți a reprezentat-o sesiunea comună realizată de către Societatea Română de Cardiologie și Societatea Franceză de Cardiologie pe tema insuficienței cardiace acute, care i-a avut drept moderatori pe dr. **Radu Ciudin** (București - RO) și **Jean-Jacques Monsuez** (Sevran - FR) și care a abordat următoarele teme: *Prise en charge pharmacologique initiale : recommandations actuelles* **Guillaume Jondeau** (Paris - FR), *Prise en charge à long-terme : recommandations actuelles* **Antoni Petriș** (Iași - RO) *Le patient avec SCA* **Christian Spaulding** (Paris - FR) și *Le patient avec une fraction d'éjection ventriculaire gauche préservée* **Lucian Petrescu** (Timișoara - RO). Celelalte sesiuni comune programate în

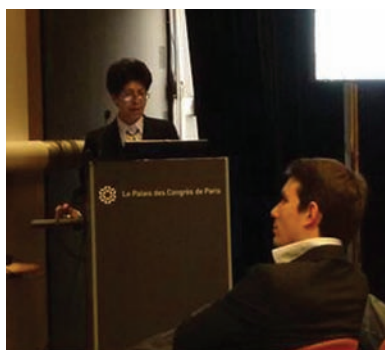
cadrul acestui congres au reunit Societatea Franceză de Cardiologie cu societățile similare din Elveția, Belgia, Australia și Noua Zeelandă, Israel, Tunisia, Polonia și Germania. O asociere desigur măgulitoare pentru societatea noastră de cardiologie !

În cadrul sesiunii intitulată “Echocardiographie et imagerie cardiaque”, printre lucrările centrate pe utilizarea computer-tomografiei și a IRM cardiace, lucrarea prezentată de către d-na prof. **Carmen Ginghină**, având co-autori pe Roxana Enache, Denisa Muraru, B.-A. Popescu, Andreea Calin, Monica Rosca, Carmen Beladan și F. Purcarea, intitulată *Presence of hypertension impacts left ventricular remodeling and function in patients with aortic regurgitation. A speckle-tracking echocardiography study* a fost deosebit de interesantă. Merită reținut și posterul realizat de către colegii de la Craiova - **Cristina Florescu**, Cristina Ramona Barsan, Catalina Mariana Cojocaru, Laura Popescu, Rodica Mușetescu, referitor la *Peripheral artery disease and description of risk factors profile in ambulatory patients with metabolic syndrome*.

Programul extrem de dens, posibilitatea de a discuta cu numeroși colegi desprinși de mai mult sau mai puțin timp de țară, atmosfera elegantă și profesionistă fac din această manifestare științifică un reper important al începutului de an 2013.

Dr. Antoniu Petriș

December 14, 2012

I would like to take the opportunity to thank you all, who have contributed to and cooperated in the activities of UEMS Cardiology Section (CS) to make 2012 a successful year regarding our professional and political activities!

A major project of UEMS as well as of CS has been the revision of the EU Professional Qualifications Directive 2005/36 (PQD). Since the PQD does only detail the duration of training and the title awarded, but does not provide any requirements for training, it has been a major issue of the lobby work of UEMS to introduce measures of competence into the PQD. We know from contacts we have had with EU politicians that our proposals have become part of proposals for change of the PQD, which have now to be decided by the EU Parliament.

It has been of great help for these activities that not only UEMS has passed a new document describing the training requirements for the medical specialties (UEMS 2012/29, this document replaces the Charter for Training of Medical Specialties in Europe from 1993), but that CS together with its affiliated organisation European Cardiology Section Foundation (ECSF) has finalised the concept of the European Diploma General Cardiology in order to be one of the first specialties to meet the requirements outlined in the document UEMS 2012/29. We consider this a major achievement in order to demonstrate to the EU authorities our capability to take responsibility for the self-regulation of the profession also on the European level.

In short, this Diploma will be based on the assessment of knowledge, skills and domains of professionalism. In order to administer the documentation of skills (logbook) and professionalism the management software "EUCARDIA" has been developed, of which now the beta-version is going to be tested. I would very much appreciate if you could motivate as many trainees as possible to participate in this testing. **All those who register now will have free access to the EUCARDIA platform during the first year after registration!** But EUCARDIA also addresses those, who are already licensed specialists in cardiology, since this Diploma will cover the whole working lifetime. To find out more about the European Diploma General Cardiology please visit www.eucardia.org/publicbeta. Regarding the assessment of knowledge we are very much in favour to practice this as a collaborative project together with the European Society of Cardiology (ESC).

2012 has been another year of excellent cooperation with ESC, resulting in a proposal for the new edition of the Core Curriculum for the General Cardiologist as well as participation in the EBAC initiative "more CME points for higher quality".

Currently economic difficulties have induced a wave of distrust in our profession as well as a large number of regulatory activities by state authorities. Thus, while ESC is our single most important partner in the development of the intellectual basis for our medical decisions, it is the genuine task of CS to take care for a strong political representation in times, in which not only our colleagues in Southern Europe are facing times of uncertainty. In this respect we have to be aware that our political strength is critically dependent on our unity. Thus, I would like to reinforce the invitation to all delegates to participate in the meetings of CS! In case that the term of your delegate(s) has elapsed, please renew the nomination or send a new delegate representing your country!

Despite all political and economic difficulties we as European citizens still have the privilege to live in peace. Thus, I would like to wish you a peaceful Christmas and a happy and successful New Year, also to your families and friends, and an even tighter cooperation and stronger political representation of our specialty of cardiology in 2013!

With the very best regards

yours
Prof. Reinhard Griebenow, MD, PhD, FESC
President, UEMS Cardiology Section

Fundația Română a Inimii în haine de... Gală!!!

Da, despre **Gala Inimii** este vorba, eveniment organizat pe 11 februarie 2013 la Palatul Parlamentului de către Fundația Română a Inimii și Societatea Română de Cardiologie!

Desfășurată sub înaltul patronaj al Ambasadei Irlandei la București, sub auspiciile Președinției Consiliului Uniunii Europene, ediția de anul acesta a reușit din nou performanța de a reuni personalități din mediul medical și politic: ambasadori, președinți ai societăților medicale implicate în Forumul Național de Prevenție, membri ai Parlamentului României și ai Parlamentului European, reprezentanți ai Ministerului Educației Naționale, ai Ministerului Sănătății, ai Ministerului Culturii, academicieni, profesori și medici de renume.

În atmosfera specială creată de artiștii invitați la eveniment, profilul de succes al evenimentului a fost confirmat de participarea celor mai puternici lideri europeni din domeniul cardiovascular: Profesorul Fausto Pinto (President Elect – the European Society of Cardiology), care în discursul său a declarat: „Prevenția este cea mai simplă și cea mai eficientă metodă de diminuare a costurilor pe care le implică tratamentul bolilor cardiovasculare.” și Hans Stam (President – the European Heart Network).

De semnalat că în cadrul Galei Inimii a avut loc lansarea *Agendei Inimii Tale* - aflată la cea de-a doua sa ediție, publicația reunește măsuri simple de prevenție a bolilor cardiovasculare, sfaturi extrem de ușor de urmat în adoptarea unui stil de viață echilibrat, dar cel mai important, o rubrică nouă intitulată „Inima înainte de cord”, semnată de personalități precum: Andrei PLEȘU, Dan C. MIHĂILESCU, Răzvan MAZILU și Dan NEGRU.

Momentul de vârf al Galei Inimii l-a reprezentat decernarea premiilor de excelență ale Fundației Române a Inimii pentru anul 2013, prilej cu care s-a adus încă o dată în atenția invitaților importanța măsurilor de prevenție ce vizează reducerea mortalității cauzate de bolile cardiovasculare.

De fapt, intervalul 10-16 februarie 2013 a marcat

Săptămâna Prevenției Cardiovasculare, pe parcursul căreia Fundația Română a Inimii, în parteneriat cu Societatea Română de Cardiologie au organizat campanii și evenimente, atât pentru publicul larg, cât și pentru medici, mass-media și factorii de decizie din mediul politic.

Tot în cadrul Săptămânii Naționale a Prevenției Cardiovasculare s-a organizat **Ziua Națională a Prevenției Cardiovasculare**, duminică, 10 februarie 2013, în Băneasa Shopping City, unde peste 2000 de oameni s-au arătat interesați în a-și afla riscul de boală cardiovasculară. În cele șase zone special amenajate, sub atenta supraveghere a medicilor cardiologi, fiecare persoană a putut fi informată cu privire la factorii de risc cardiovascular și la modul de prevenție a aterosclerozei.

Ziua Națională a Prevenției Cardiovasculare a beneficiat de o amplă promovare în mediul online - informările și concursurile realizate pe pagina de Facebook a Fundației Române a Inimii au avut ca principal scop atragerea atenției utilizatorilor și promovarea factorilor de risc cardiovascular.

Seria acțiunilor organizate în Săptămâna Prevenției Cardiovasculare de Fundația Română a Inimii împreună cu Societatea Română de Cardiologie, a culminat cu o serie de cursuri educaționale referitoare la prevenția riscului cardiovascular, care au avut o audiență formată din medici de diferite specialități.

Toate aceste evenimente și acțiuni inițiate de Fundația Română a Inimii în parteneriat cu Societatea Română de Cardiologie au demonstrat din nou că lupta împotriva bolilor cardiovasculare este continuă și că alături de partenerii lor, cele două organizații își continuă cu succes și responsabilitate misiunea, rămânând de Votate inimilor din România – așa precum domnul Secretar de Stat în Ministerul Sănătății, Adrian Pană preciza în timpul Galei Inimii: „Crezul nostru este prevenția și vom investi în el în măsura în care putem să aducem un plus de valoare societății în care trăim”.

Prof. Dr. Dan Gaiță

Societatea Română de Cardiologie (SRC)

- Prevenție cardiovasculară
- Cercetare științifică
- Educație medicală continuă

Portrete de cardiologi

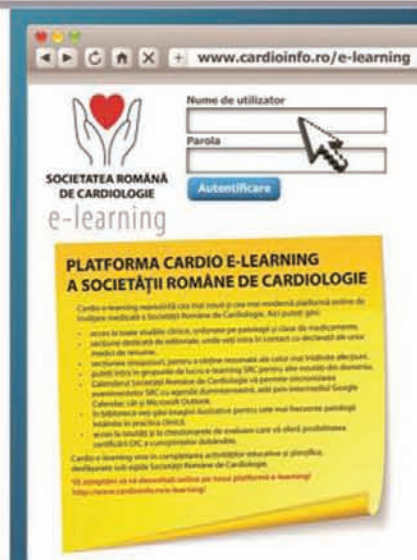
Dr. Daniel E. Constantinescu

Dr. Sorin V. Paslaru

Dr. Ion Sarghiuța

**Bun venit în portalul
de locuri de muncă în
cardiologie**

Dacă reprezentați o instituție medicală de stat sau privată care are nevoie de personal medical, aici puteți posta anunțul dumneavoastră de angajare.

Dacă sunteți în căutarea unui post în domeniul medical și aveți calificarea necesară, aici puteți găsi viitorul dvs. loc de muncă.

Despre SRC

Locuri de muncă în cardiologie

Noutăți medicale

E-Learning

Sfaturi cardio

Contact

Contact:

Strada Avrig 63, sector 2, 021578 București
Tel/Fax: +4021 250 0100 Tel: +4021 250 5086
Email: office@cardioinfo.ro

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE și CLUBUL TINERILOR CARDIOLOGI

anunță organizarea primei ediții a Școlii de Vară a Tinerilor Cardiologi

Școala de Vară a Tinerilor Cardiologi se va desfășura în perioada **28 iunie - 7 iulie 2013 la Sibiu.**

Programul include prelegeri, ateliere de lucru, discuții interactive pe teme de interes, cazuri clinice (prezentate de aplicanți) dar și activități sociale și recreative.

Toate cheltuielile legate de transport, cazare, masă, activități educaționale, sunt acoperite de organizatori.

Condiții minimale de înscriere:

- Membru al Societății Române de Cardiologie
- Vârsta până în 35 ani
- Obligatoriu: cel puțin o lucrare publicată sau prezentată la manifestările SRC

Înscrierile incluzând CV se trimit pe adresa de email office@cardioportal.ro până la data de **18 Mai 2013.**

Vă așteptăm!

Website sponsorizat de Abbott A Promise for Life

1 Iunie 2012
CURS - URGENTE CARDIOVASCULARE - ABORDARE PRACTICĂ, IASI

7 Iunie 2012
CURS - IMAGISTICA ÎN VALVULOPATII

13 Februarie 2012
Sub 35 ani

10 - 12 MAI 2012
Conferința Națională a Grupurilor de Lucru 2012

Email cardiologi Medimed

Click aici pentru Email cardiologi Medimed

LOGIN

Utilizator

Parola

LOGIN Am uitat parola

Creează cont

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU ALE SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE

16-18 mai 2013, Poiana Brașov - Hotel ANA SPORT

și

Prima Conferință Națională a Alianței Române de Combatere a Hipertensiunii Arteriale (ARCHA)

GRUPURI DE LUCRU: Aritmii, Cardiologie
Pediatrică și Boli Cardiace Congenitale,
Ecocardiografie și alte Metode Imagistice,
Hipertensiune Arterială, Insuficiență Cardiacă

**Alături de lideri de opinie din țară, ne vor onora
cu prezența lectorii străini:**

Prof. Angelo Auricchio, *Lugano, Elvetia*

– Președinte în funcție al European Heart Rhythm
Association

Prof. Luigi Badano, *Padua, Italia* - Past President

- European Association of Cardiovascular Imaging

Prof. Bernard Cosyns, *Bruxelles, Belgia*

– Președinte al Comitetului pentru Educație din
cadrul European Association of Cardiovascular
Imaging

Prof. Avraham Lorber, *Haifa, Israel* - Șeful secției
de Cardiologie Intervențională Pediatrică din
cadrul Spitalului Rambam Medical Center Haifa,
Israel

Prof. Serban Mihaileanu, *Paris, Franța*

– Președinte al Asociației Medicilor Români din
Franța

Prof. Piotr Ponikowski, *Wroclaw, Poland* - Past
President - Heart Failure Association

Prof. Laszlo Saghy, *Szeged, Ungaria* - EHRA
Education Committee - Key Reference Library;
Co-director Case-Based Course

Prof. Martin Strauss, *Toronto, Canada* -North York
General Hospital, University of Toronto, Ontario

**IMAGING VILLAGE, 16-18 mai 2013, Hotel
Ana, Sala Mezanin** - sesiuni practice susținute de
firme de aparatură medicală

**Prima Conferință Națională a Alianței Române
de Combatere a Hipertensiunii Arteriale** va avea
loc cu ocazia Conferinței Naționale a Grupurilor de
Lucru: 18 Mai 2013, 08.45-15.30, Sala Ana

INFORMAȚII:

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

office@cardioportal.ro

www.cardioportal.ro/ <http://www.cardioinfo.ro/>

Tel.Fax: 021 250 01 00

OPERATOR SERVICII CONFERINTA: MEDIA MED PUBLICIS

Tel./Fax: 031 101 32 24

office@mediamed.ro

www.mediamed.ro

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU

16-18 mai 2013,
POIANA BRAȘOV
HOTEL ANA SPORT

ARITMII

CARDIOLOGIE PEDIATRICĂ

ECOCARDIOGRAFIE

HIPERTENSIUNE ARTERIALĂ

INSUFICIENȚĂ CARDIACĂ

Pentru informații:

Secretariatul Societății Române de Cardiologie

Tel/Fax: 021 250 01 00

E-mail: office@cardioportal.ro

www.cardioportal.ro

Operator al serviciilor conferinței:

Tel/Fax: 031 101 32 24

www.mediamed.ro

office@mediamed.ro

**SOCIETATEA ROMÂNĂ
DE CARDIOLOGIE**

**CONGRESUL
NAȚIONAL DE
CARDIOLOGIE**

3-5 octombrie 2013

**CENTRUL INTERNAȚIONAL
DE CONFERINȚE - SINAIA**

Pentru informații:

Secretariatul Societății Române de Cardiologie
Tel/Fax: 021 250 01 00
E-mail: office@cardioportal.ro
www.cardioportal.ro / www.cardioinfo.ro

Operator al Serviciilor Congresului:

www.mediamed.ro

Tel/Fax: 031 10132 24

AGENDA MANIFESTĂRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE - 2013

MAI		
CONFERINȚA NAȚIONALĂ A GRUPURILOR DE LUCRU CONFERINȚA ANUALĂ ARCHA	16-18 Mai	Poiana Brașov
IUNIE		
EXPERT MEETING CARDIODIAB	27-29 iunie	Sinaia
A 12 CONFERINȚĂ DE CARDIOLOGIE CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ	19-21 iunie	Tirgu Mures
PARTICULARITĂȚI ALE BOLILOR CARDIOVASCULARE LA VÂRSTNIC (CARDIOSEN) <i>Directori de curs: Conf.Dr.F. Mitu, Conf.Dr.Dana Pop, Dr. D. Gherasim</i>	21 iunie	Constanta
IULIE		
AUGUST		
SEPTEMBRIE		
LIPID SCHOOL – GHIDUL DISLIPIDEMII 2012 (LIPS) <i>Directori de curs: Prof.Dr. D. Gaiță, Prof.Dr.D. Vinereanu</i>	20 septembrie	Constanta
Aritmiile cardiace la copil – o abordare practica <i>Directori de curs: Dr.Ioana Ghiorgiu, Prof.Dr.Rodica Toganel</i>	25 septembrie	Tirgu Mures
OCTOMBRIE		
CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE	3-5 Octombrie	Sinaia
SA ANALIZAM NOILE GHIDURI DE HTA <i>Directori de curs: Prof.Dr.M.Cinteză, Prof.Dr.Cătălina Arsenescu Georgescu</i>	18 octombrie	Suceava
PARTICULARITĂȚI ALE BOLILOR CARDIOVASCULARE LA VÂRSTNIC (CARDIOSEN) <i>Directori de curs: Conf.Dr.F. Mitu, Conf.Dr.Dana Pop, Dr. D. Gherasim</i>	19 octombrie	Craiova
ACTUALITĂȚI ÎN ARITMOLOGIE (ARCA 3) <i>Directori de curs: Dr.R. Vătășescu, Prof.Dr.D.Dobreanu, Prof.Dr.G.A.Dan</i>	25 octombrie	Cluj Napoca
ANGINA PECTORALĂ STABILĂ <i>Directori de curs: Prof. Dr. Doina Dimulescu, Conf. Dr. S. Bălănescu</i>	25 octombrie	Iasi
ZILELE CARDIOLOGICE “PROF. DR. GEORGE I.M. GEORGESCU”	31 octombrie– 2 noiembrie	Iasi
NOIEMBRIE		
CAZURI CLINICE ÎN INSUFICIENȚA CARDIACĂ <i>Directori de curs : Prof.Dr.C. Macarie, Prof.Dr.D. Vinereanu, Dr.O. Chioncel</i>	noiembrie	Sibiu
SOLUȚII TERAPEUTICE ÎN INFARCTUL MIOCARDIC ACUT DE LA TEORIE LA PRACTICĂ - CAZURI CLINICE ÎN DIRECT <i>Directori de curs : Dr. D Deleanu, Dr. A. Iancu, Dr. M Croitoru</i>	noiembrie	Cluj
IMAGISTICA BOLILOR VALVULARE <i>Directori de curs: Conf. Dr. Adriana Ilieșiu, Conf. Dr.B.A.Popescu</i>	1 noiembrie	Pitesti
SA ANALIZAM NOILE GHIDURI DE HTA <i>Directori de curs: Prof.Dr.M.Cinteză, Prof.Dr.Cătălina Arsenescu Georgescu</i>	8 noiembrie	Oradea
DECEMBRIE		

Tehnoredactare
Florentina Jugureanu

Editat cu sprijinul companiei
Berlin Chemie
